

## **ARCHYVAVIMUI, SAUGOJIMUI IR SKLAIDAI SKIRTŲ KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ SKAITMENINIŲ BYLŲ PARAMETRAI**

### **1. Fotografavimo būdu sukurtas originalus (pirminis) skaitmeninis vaizdas:**

- 1.1. formatas – RAW, TIFF;
- 1.2. skiriamoji geba – ne mažiau 300 dpi;
- 1.3. glaudinimas – neapdorotas (nekoreguotas, neglaudintas);
- 1.4. spalvinė erdvė – Adobe RGB;
- 1.5. spalvinis gylis – maksimali fotoaparato raiška (12 –16 bitų);
- 1.6. bylos dydis – neribojamas (jei saugoma LIMIS DB – iki 500 MB);
- 1.7. vaizde gali būti užfiksuotas spalvų valdymo įrankis (juodų ir baltų pustonių skalė), objekto apskaitos numeris, jei yra būtinybė – mastelio nuoroda;
- 1.8. programinės įrangos vaizdo apdorojimo filtrai (USM, Gain descreen ir kt.) nenaudojami.

### **2. Skenavimo būdu sukurtas originalus (pirminis) skaitmeninis vaizdas:**

- 2.1. formatas – TIFF;
- 2.2. skiriamoji geba – 150–600 dpi; iš skaidrių ir negatyvų sukurtų vaizdų – 1200–4000 dpi;
- 2.3. glaudinimas – neapdorotas (neglaudintas) arba LZW (TIFF);
- 2.4. spalvinė erdvė – originalus skenerio spalvinis profilis; jei tokio nėra – sRGB IEC 61966-2-1;
- 2.5. spalvinis gylis – maksimali skenerio raiška – iki 8 bitų vienam spalviniam kanalui;
- 2.6. bylos dydis – neribojamas (jei saugoma LIMIS – iki 500 MB);
- 2.7. vaizde gali būti užfiksuotas spalvų valdymo įrankis (juodų ir baltų pustonių skalė), objekto apskaitos numeris, jei yra būtinybė – mastelio nuoroda;
- 2.8. programinės įrangos vaizdo apdorojimo filtrai (USM, Gain descreen ir kt.) nenaudojami.

### **3. Išvestinis vaizdas (koreguotas originalus skaitmeninis vaizdas, labiausiai atitinkantis skaitmeninių objektų originalius skaitmeninius vaizdus), sukurtas fotografavimo arba skenavimo būdu, skirtas archyvavimui, saugojimui, sklaidai skirtų skaitmeninių vaizdų ruošimui:**

- 3.1. formatas – TIFF;
- 3.2. skiriamoji geba – fotoaparatu sukurto vaizdo – ne mažiau 300 dpi; skeneriu sukurto vaizdo – 150–600 dpi; iš skaidrių, negatyvų sukurtų vaizdų – 1200 –2400 dpi;
- 3.3. glaudinimas – LZW;
- 3.4. spalvinė erdvė – sRGB;
- 3.5. spalvinis gylis – 8 bitai;
- 3.6. bylos dydis – ne daugiau 100 MB;
- 3.7. ruošiant bylą, esant poreikiui, redaguojama spalva, kontrastas, ryškumas;
- 3.8. pašalinamas spalvų valdymo įrankis, objekto apskaitos numeris, mastelio nuoroda, fonas.

### **4. Skaitmeninių vaizdų, skirtų sklaidai internete, parametrai (šie skaitmeniniai vaizdai ruošiami iš išvestinių skaitmeninių vaizdų):**

- 4.1. formatas – JPEG (arba JPG);
- 4.2. skiriamoji geba – ne mažiau 72 dpi;
- 4.3. glaudinimas – iki 80 proc. (sumažinama apie 20 proc.);

4.4. spalvinė erdvė – RGB;

4.5. spalvinis gylys – spalvotų vaizdų – 24 bitai; nespalvotų vaizdų (greyscale) – 8 bitai.

## **5. Skaitmeninių vaizdų bylų, LIMIS automatiškai sugeneruojamų iš pateiktų išvestinių skaitmeninių bylų, parametrai:**

5.1. Aukščiausios kokybės vaizdas:

5.1.1. skiriamoji geba – 72 dpi;

5.1.2. formatas – JPG;

5.1.3. aukštis / plotis – iki 2048 pikselių;

5.1.4. bylos dydis – iki 10 MB.

5.2. Aukštos kokybės vaizdas:

5.2.1. skiriamoji geba – 72 dpi;

5.2.2. formatas – JPG;

5.2.3. aukštis / plotis – 1400 pikselių;

5.2.4. bylos apimtis – iki 2 MB.

5.3. Žemesnės kokybės vaizdas:

5.3.1. skiriamoji geba – 72 dpi;

5.3.2. formatas – JPG;

5.3.3. aukštis / plotis – 800 pikselių;

5.3.4. bylos dydis – iki 1 MB.

5.4. Žemos kokybės vaizdas:

5.4.1. skiriamoji geba – 72 DPI;

5.4.2. formatas – JPG;

5.4.3. plotis / aukštis – 500 pikselių;

5.4.4. bylos apimtis – iki 800 KB;

5.5. Miniatiūra:

5.5.1. skiriamoji geba – 72 dpi;

5.5.2. formatas – JPG;

5.5.3. aukštis / plotis – 110 pikselių;

5.5.4. bylos dydis – iki 50 KB.

## **6. Skaitmeninių vaizdo ir garso įrašų parametrai<sup>[1]</sup>**

6.1. CAD programinės įrangos – DWG, DXF;

6.2. GIS duomenų – GML;

6.3. Informacinėse sistemose saugomos IR reliacinės arba objektinės duomenų bazės;

6.4. Skaitmeniniai vaizdo ir garso įrašai: MPEG-4 (.mp4, .m4a, .m4p, .m4b, .m4r, .m4v) su h.264 kodavimu arba MPEG-2 kodavimu; AVCHD (.mts; .m2ts) su h.264 kodavimu arba MPEG-2 kodavimu; Quicktime (.mov, .qt) su h.264 kodavimu

6.5. Skaitmeniniai garso įrašai: MPEG-2 (.ts, .ps, .3gp, 3gpp, .mpg) su h.262 kodavimu;

Quicktime (.mov, .qt) konteineris su h.264 kodavimu; Advanced systems format (.asf .wma .wmv) su WMV kodavimu; FLV su h.264 kodavimu; WebM (.webm) – formatas, kuriame galima talpinti garsą arba vaizdą (VP8/VP9 vaizdo kodavimui / Vorbis/Opus garso kodavimui). Kuriant skaitmenines bylas turi būti nustatytas kokybės nepraradimo režimas.

<sup>[i]</sup> Rekomenduojama sukurti, archyvuoti ir saugoti po kelias skirtingų skaitmeninių vaizdo, vaizdo-garso įrašų formatų versijas, nes nepertraukiamos peržiūros kokybė, vaizdo įrašų prieiga priklauso nuo interneto ryšio kokybės ir spartos.

<sup>[ii]</sup> Įrašus, saugomus šiais formatais: Advanced systems format (.asf .wma .wmv) su WMV kodavimu; AVI su nesuglaudintu vaizdo formatu – rekomenduojama perrašyti į naujesnius formatus.

Parengė LNDM filialas LM ISC LIMIS